

11.8.2016

Valtiovarainministeriö

valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopyyntö: VM066:00/2016

Lausunto: Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta

Savuton Suomi 2030 -hankkeen tavoite on tupakaton ja nikotiiniton Suomi. Verkosto tukee savuttomaan Suomeen tähtääviä toimenpiteitä, johon kuuluvat tupakka- ja nikotiinituotteita koskevat ratkaisut.

Savuton Suomi 2030 -verkosto kiittää valtiovarainministeriötä luonnoksesta hallituksen esitykseksi, jossa kaikki sähkösavukkeiden nesteet otetaan tupakkaverolain piiriin.

Suomen tupakkalain tavoite on tehdä Suomesta tupakaton. Tämä pyritään saavuttamaan viimeistään vuonna 2030, mikä edellyttää uusien sukupolvien suojaamista, jotta heille ei synny tupakkatuotteiden käyttöä ylläpitävää nikotiiniriippuvuutta.

Nikotiini aiheuttaa erittäin voimakasta riippuvuutta ja muuttaa pysyvästi aivojen rakenteita ja toimintaa. Savuton Suomi 2030 -verkosto korostaa, että kaikkia ei-lääkkeellisiä nikotiinivalmisteita tulee kohdella verotuksellisesti yhdenmukaisesti, sillä niille ei ole olemassa turvallista käyttötapaa. Nikotiinittomien nesteiden sisällyttäminen tupakkaveron piiriin on perusteltua niin valtionaloudellisesti kuin kansanterveydellisestikin, koska myös nikotiinittomat nesteet houkuttelevat nuoria kokeiluihin, joiden kautta voi syntyä elinikäinen nikotiiniriippuvuus. Näiden tuotteiden kokeilut helpottavat siirtymistä nikotiinillisten nesteiden tai muiden tupakkatuotteiden käyttöön.

Tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön aloittaminen tapahtuu useimmiten jo lapsena ja fyysinen riippuvuus kehittyy monelle nuorelle nopeasti. Kahdeksan kymmenestä tupakoivasta aikuisesta on aloittanut tupakoinnin teini-iässä. Suojaamalla lapset nikotiini- ja tupakkariippuvuudelta syntyy vähitellen sukupolvia, jotka säästyvät tupakkasairauksilta ja enneaikaiselta kuolemalta.

Maailmanpankin mukaan tupakkatuotteiden hinnankorotus veroa korottamalla vähentää tehokkaasti väestön tupakointia. Korkea hinta ehkäisee tupakoinnin aloittamista, vähentää poltettujen savukkeiden määrää, lisää tupakoinnin lopettamista ja lopettamisyrittäjiä sekä vähentää väestöryhmien välisiä terveyseroja. Hinnankorotukset vaikuttavat erityisesti lapsiin ja nuoriin, joiden tupakoinnin aloittamiseen voidaan tutkitusti vaikuttaa muita tehokkaammin tuotteiden hintaa korottamalla.

Savuton Suomi 2030 -verkosto ehdottaa seuraavaa:

- ✓ Sähkösavukkeenesteiden veron määräksi asetetaan 0,40 euroa millilitralta. Korkeampi hinta vähentää merkittävästi näiden tuotteiden leviämistä erityisesti nuorten keskuudessa. Tämän jälkeen tuotteisiin tulee tehdä säännölliset veronkorotukset.

Lausunto

- ✓ Millilitrakohtaisen veron lisäksi sähkösavukkeiden nikotiininesteitä verotetaan milligramma-kohtaisesti.
- ✓ Sähkösavukkeen osille, tupakan vastikkeille ja uusille nikotiinituotteille kohdistetaan arvoon perustuva vero, joka on tietty prosenttiosuus laitteen, vastikkeen tai tuotteen hinnasta.

Savuton Suomi 2030 -verkosto pitää tarkoituksenmukaisena, ettei tupakkaverolaki koske lääkelain alaisia nikotiinikorvaushoitotuotteita.